

Riktlinjer - kvalitetsnivåer

Biståndshandläggning SoL - ÄO

Antagna av Omsorgsnämnden § 21 110224

Innehåll

1. RIKTLINJER – KVALITETSNIVÅER FÖR BISTÅND TILL ÄLDRE I TANUMS KOMMUN ..	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Biståndsbedömning.....	3
1.2.1 Biståndsbeslut – uppföljning/omprövning	3
2. INSATSERNAS INNEBÖRD, KRITERIER FÖR ATT BEVILJA INSATS SAMT RIKTLINJER	4
.....	4
2.1 Hemtjänst.....	4
2.1.1 Riktlinjer - hemtjänst serviceinsatser	4
2.1.2 Riktlinjer - hemtjänst omvårdnadsinsatser	5
2.2 Dagverksamhet	7
2.3 Korttidsvistelse	8
2.3.1 Korttidsvistelse efter sjukhusvård.....	8
2.3.2 Korttidsvistelse i väntan på permanent plats i särskilt boende.....	8
2.3.3 Korttidsvistelse som avlastning, enstaka tillfällen.....	8
2.3.4 Korttidsvistelse som avlastning, växelvård	8
2.4 Anhörigstöd	9
2.5 Palliativ vård.....	9
2.6 Särskilt boende	9
2.6.1 Kriterier för att beviljas särskilt boende med inriktning för demenssjuka.....	9
2.6.2 Kriterier för att beviljas särskilt boende med somatisk inriktning.....	9
2.7 Tillfällig vistelse i kommunen.....	9
2.8 Handläggningstider	9

1. RIKTLINJER – KVALITETSNIVÅER FÖR BISTÅND TILL ÄLDRE I TANUMS KOMMUN

1.1 Bakgrund

Syftet med riktlinjerna och beskrivningen av de olika kvalitetsnivåerna är att säkerställa att biståndsbeslut fattas enligt samma bedömningsgrunder. Dokumentet ska även ge en information till sökande, anhöriga och allmänheten om vilken hjälp och stöd de kan förvänta sig från socialtjänsten.

Riktlinjer beskriver vilka kriterier som gäller för rätt till insats.

Kvalitetsnivå beskriver i vilken omfattning insatsen vanligen beviljas, exempelvis antal timmar/antal tillfällen, antal insatser.

1.2 Biståndsbedömning

Grundförutsättningar:

- Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver (2 kap. 2 § Socialtjänstlagen).
- Rätten till bistånd regleras i 4 kapitlet i Socialtjänstlagen.

All biståndsbedömning utgår från individens behov. Kommunerna har möjlighet att upprätta riktlinjer som vägledning för bedömningar, men vid varje ansökningstillfälle måste en individuell bedömning göras. Biståndet ska medföra att personen uppnår skälig levnadsnivå och det ska stärka personens möjlighet att leva ett självständigt liv.

En individuell bedömning kan resultera i att ett beslut avviker från det som beskrivs i riktlinjerna om det finns särskilda skäl. Avvikelse kan innebära att omfattningen av beviljat stöd är större eller mindre än vad som beskrivs som normalbistånd i riktlinjerna. Besluten ska vara enhetliga det vill säga att personer med likartade behov beviljas samma hjälpinsatser i samma omfattning.

Behovsbedömningsprocessen ska fokusera på individens behov och innefatta följande frågor:

- Vilket behov föreligger, hur ser aktuella förhållanden ut?
- Kan behovet tillgodoses på annat sätt än genom socialtjänsten?
- Vilka insatser kan socialtjänsten erbjuda för att stärka den enskildes förmåga att leva ett självständigt liv?

1.2.1 Biståndsbeslut – uppföljning/omprövning

Beviljat bistånd enligt socialtjänstlagen fastställs i ett biståndsbeslut. Besluten kan omprövas vid förändrat hjälpbehov eller vid förändrade förhållanden i övrigt. Om inga förändrade förhållanden har kommit till socialtjänstens kännedom, omprövas beslut om hemtjänst normalt en gång/år. För personer med omfattande hjälpbehov som bedöms som föränderliga görs en uppföljning inom två månader efter beslutsdatum och därefter årligen.

2. INSATSERNAS INNEBÖRD, KRITERIER FÖR ATT BEVILJA INSATS SAMT RIKTLINJER

2.1 Hemtjänst

Hemtjänst beviljas personer, som pga sjukdom, ålder eller funktionshinder har svårigheter att helt eller delvis, sköta hemmet och/eller sin egen omvårdnad. Hjälp beviljas i de avseenden som den enskilde inte själv kan tillgodose sina behov. Hjälp anges i beviljad insats.

Hemtjänst delas in i två kategorier:

1. Serviceinsatser

Städning, inköp, tvätt

2. Omvårdnadsinsatser

Insatserna ska tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov. Hjälp med att klä sig, sköta sin personliga hygien, hjälp för att kunna äta och dricka samt insatser för att bryta isolering och för att den enskilde ska känna trygghet och säkerhet i det egna hemmet. Som sociala insatser räknas ledsagning, samtal med den enskilde, aktivering, kontakt med närstående och serviceinrättningar.

2.1.1 Riktlinjer - hemtjänst serviceinsatser

Städning

Den enskildes egna resurser och förmågor att delta i göromålen ska beaktas i biståndsbedömningen. Städinsatsen är ett abonnemang och under året ingår, förutom underhållsstädning (dammsugning, golvtorkning och damning) moment som avfrostning och rengöring av kyl/frys, ugns- och spisrengöring, urtorkning av köksskåp och torkning av köksluckor. Dessa moment ska inrymmas inom ramen för beviljad tid vilket innebär att den enskilde får avstå viss del av underhållsstäd en viss vecka om man önskar något av dessa andra moment.

Normal beviljad tid: 1,5 timmar varannan vecka.

Tiden för städning är beräknad för två rum och kök. Om bostaden är större städas inte hela bostaden vid varje tillfälle. Om bostaden är mindre (1 r o k) är normal beviljad tid 1 timme varannan vecka.

Uppsnyggning

När omvårdnadsbehovet är stort eller om andra särskilda skäl föreligger kan den enskilde beviljas hjälps med uppsnyggning utöver den ordinarie städningen. Skäl till detta kan vara inkontinensbesvär, synproblem, demens, allergi och liknande.

Normal beviljad tid: 0,5 tim per/vecka vilket innebär att man använder den tiden under veckan då behov föreligger.

Avgränsning:

Storstädning såsom vädring av tunga mattor, förråds/vindsstädning beviljas inte som bistånd.

Saneringsstädning ingår inte i hemtjänst. Den enskilde står för kostnad för saneringsstädning själv eller kan ansöka om ekonomiskt bistånd.

Inköp/övriga ärenden

Personer som inte själva kan utföra sina inköp eller uträtta ärenden på apotek, bank eller dylikt kan beviljas hjälp från hemtjänsten. Hänsyn tas till den enskildes önskemål att vilja vara delaktig vid inköpen.

Normal beviljad tid: 1-gång/vecka 0,5 tim /tillfälle då affären ligger inom 5-10 min avstånd 0,75 tim då avståndet är längre.

Tiden beviljas med hänsyn till att inköp sker i närmaste välsorterade livsmedelsaffär.

Om den enskilde följer med till affären görs ett individuellt tidstillägg.

Om den enskilde behöver hjälp att planera inköp görs individuellt tillägg. Vid ytterligare ärenden – ex. post/bank/apotek får ett individuellt tidstillägg göras.

Avgränsning:

Personal hanterar inte kontanter.

Tvätt/renbäddning

Hjälp med tvätt innebär tvätt av den enskildes kläder, sänglinne och handdukar samt strykning av gångkläder. Hjälpen omfattar även renbäddning, upphängning eller torktumling, vikning eller upphängning av ren tvätt.

Normal beviljad tid: 0,5 timme varannan vecka samband med städ varannan vecka eller i samband med annan insats om den enskilde inte har städhjälp.

Vid enbart tvättinsats görs en individuell bedömning av tiden.

Avgränsning:

Tid beviljas inte för övrig strykning.

2.1.2 Riktlinjer - hemtjänst omvårdnadsinsatser

Den personliga omsorgen ska tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov såsom intag av måltider, hjälp med hygien, förflyttning, social och fysisk aktivitet, insatser för att bryta isolering och för att den enskilde ska känna trygghet och säkerhet i det egna hemmet.

Personlig omvårdnad: avser tid mellan kl 07.00 – 19.00

Morgonhjälp

Insatserna är individuellt bedömda utifrån den enskildes önskemål och förmåga. Med morgonhjälp menas att den enskilde ska bli/vara klar för dagen. Det kan innebära hjälp med personlig hygien, frukost, bäddning och liknande.

Normal beviljad tid: 0,5 tim/tillfälle.

Hur lång tid som beviljas för omvårdnad på morgonen beror på vilka/hur många moment den enskilde behöver hjälp med.

Personlig omvårdnad: avser tid mellan kl 19.00 – 23.00

Kvällshjälp

Insatserna är individuellt bedömda utifrån den enskildes önskemål och förmåga. Med kvällshjälp menas att den enskilde ska bli/vara klar för natten. Det kan innebära hjälp med personlig hygien, lättare kvällsmat och liknande.

Normal beviljad tid: 0,5 tim/tillfälle.

Om insats beviljas två gånger per kväll är oftast det ena besöket kortare än 0,5 tim. Hur lång tid som beviljas beror på vilka/hur många moment den enskilde behöver hjälp med.

Personlig omvårdnad natt: avser tid mellan kl 23.00 – 07.00

Insatserna är individuellt bedömda utifrån den enskildes önskemål och förmåga. Beviljas om den enskilde har behov av tillsyn, hjälp med hygien eller vändning nattetid.

Normal beviljad tid: beviljas med ett eller fler besök per natt.

Tidsanges inte.

Dusch/Hygienhjälp

Normal beviljad tid: Dusch/hygienhjälp beviljas med 0,5 tim per tillfälle.

Dusshjälp i samband med annan hjälp morgon/kväll beviljas 0,25 tim per tillfälle.

Tillsynsbesök och/eller trygghetsringning

Tillsynsbesök beviljas om den enskilde känner otrygghet i sitt boende eller av andra skäl bedöms behöva besök av andra insatser. Tillsynsbesök kan innebära toalettbesök, se till att "allt är väl", ta av stödstrumpor, etablera kontakt med demenssjuka/personer med psykisk sjukdom mm. Trygghetsringning beviljas om den enskilde bedöms behöva extra påminnelser av olika slag eller vid upplevelse av otrygghet.

Om det finns behov av trygghetsringning mer än 1-2 gånger per dag kan det vara rimligt att överväga andra alternativ för att säkerställa tryggheten.

Normal beviljad tid: 0,25 timmar/tillfälle.

Social – och fysisk aktivitet/utevistelse

Social – och fysisk aktivitet kan innebära att komma ut på promenad eller utflykt, en pratstund, högläsning, hjälp att läsa post, kontakta anhöriga eller liknande. Beviljas utifrån den enskildes behov och önskemål. Beviljad tid används efter samråd med den enskilde.

Normal beviljad tid: 2-4 timmar per vecka.

Följeslagning

Följeslagning räknas till personlig omvårdnad.

Följeslagning kan innebära ledsagning mellan bostad – verksamhet – bostad. Följeslagning är en planerad, regelbunden insats där tid anges i minuter per tillfälle.

Normal beviljad tid: anges i minuter per tillfälle.

Mathållning

Den som inte själv kan planera, inhandla eller tillaga varm mat och som har svårt att ta sig till matsal/restaurang kan få hjälp med måltider. Hjälp med måltider kan innebära förberedelser av måltid, dukning, servering, sällskap vid måltid, matning, avdukning och dukning. Vid särskilda skäl kan även enklare matlagning förekomma.

Hjälp med frukost – se under personlig omvårdnad morgon.

Hjälp med kvällsmål – se under personlig omvårdnad kväll.

Uppvärmning av mat

Innebär att den som på egen hand inte klarar att värma och servera måltider kan få hjälp med detta.

Hjälp med matning

Kan beviljas om den enskilde har behov av detta.

Normal beviljad tid: 0,5 timme/tillfälle för huvudmål (duka fram, värma matlåda/egen mat, diskning av kärl/redskap) + 0,25 tim om personen behöver stöd och hjälp vid måltiden.

Matdistribution

Matdistribution beviljas för de som inte kan ta sig till matsal/restaurang. Insatsen kan även beviljas till anhörig som vårdar närstående. Insatsen kan beviljas sju dagar/vecka.

Ledsagning

Ledsagning är en egen insats som ersätts i efterhand till utförarna.

Ledsagning beviljas inom Sverige för fritids- och kulturaktiviteter.

Ledsagning kan även beviljas när närstående ej kan följa med till läkare/tandläkare etc.

Behövs biltransport ska den enskilde bekosta färdtjänst- eller sjukresa.

Normal beviljad tid: 3-12 timmar per månad.

Trygghetslarm

Trygghetslarm syftar till att skapa trygghet för den enskilde och dennes anhöriga.

Trygghetslarm innebär möjlighet att påkalla hjälp dygnet runt när oplanerade hjälpbehov uppstår. Insatsen kan även beviljas som stöd till anhörig som vårdar närstående.

Kriteriet för att bli beviljad trygghetslarm är upplevd oro, förhöjd risk att falla.

2.2 Dagverksamhet

Dagverksamheten innebär att få vistas i en förståelsefull och trygg miljö där den enskilde får tid och förståelse för att utföra de funktionsuppehållande aktiviteter som han/hon behärskar. Den enskilde ska genom dagverksamheten få delta i social samvaro. Målet för verksamheten är att stärka den enskildes livskvalitet och självförtroende.

Syftet med dagverksamheten är:

- stimulans och socialsamvaro bryta isolering

- funktionsbevarande aktiviteter
- avlastning och stöd för anhöriga
- möjliggöra kvarboende i det egna hemmet

Insatsen beviljas till personer med en diagnostiserad demensdiagnos.

Graden av funktionshinder avgör vistelsetid på dagverksamhet.

2.3 Korttidsvistelse

Korttidsvistelse innebär en tillfällig vistelse, som innefattar omvårdnad, service, aktivering, funktionsbevarande insatser samt stimulans. Det finns platser för korttidsvistelse med inriktning för demenssjuka samt somatiskt sjuka.

Kriterier för att beviljas korttidsvistelse innebär omfattande hjälpbehov det vill säga att insatser via hemtjänsten inte är tillräckliga.

2.3.1 Korttidsvistelse efter sjukhusvård

Det normala är att återvända till hemmet efter sjukhusvistelse. Korttidsvistelse beviljas i undantagsfall. Skäl att bevilja korttidsvistelse kan innebära möjlighet till rehabilitering, behov av ytterligare utredning för att bedöma om personen kan återgå till det egna hemmet eller behöver särskilt boende.

Normalt beviljas korttidsvistelse för maximalt för fyra veckor.

Eventuell förlängning ska bedömas som nödvändig och uppföljning ska göras innan beslutet går ut.

2.3.2 Korttidsvistelse i väntan på permanent plats i särskilt boende

Personer som beviljats plats i särskilt boende och inte kan vänta i det egna hemmet, beviljas korttidsboende tills plats kan erbjudas. Om den enskilde pga platsbrist inte kan erbjudas plats i sitt förstahandsval till särskilt boende beviljas inte korttidsvistelse under väntetiden om det inte föreligger särskilda skäl.

2.3.3 Korttidsvistelse som avlastning, enstaka tillfällen

Anhörigvårdare erbjuds som avlösning i första hand hemtjänst och/eller regelbundet anhörigstöd i hemmet i andra hand dagverksamhet.

När dessa insatser inte är tillräckliga kan avlastning i form av korttidsvistelse komma att bli aktuellt.

2.3.4 Korttidsvistelse som avlastning, växelvård

Först prövas andra insatser enligt ovan under rubriken avlastning, enstaka tillfällen. Om korttidsvistelse enstaka tillfälle har prövats och inte är tillräckligt kan växelvård bli aktuellt.

Normalt beviljas växelvård 1-2 veckor i korttidsboende omväxlande med hemmavistelse 1-2 veckor.

Växelvård som innebär att tidsperioden i korttidsboendet är längre än tidsperioden för hemmavistelse kan endast beviljas av särskilda skäl.

2.4 Anhörigstöd

Anhörigstöd kan innebära hjälp för att orka med vardagen, få tid för sig själv, få tid till att umgås med andra, bryta vardagsmönstret, vila, stimulans, omväxling.

Exempel på vad som kan ges som behovsprövad insats till anhöriga:

- Att se hela familjen, erbjuda praktisk hjälp i hemmet ex för att göra det möjligt för den förvärvsarbetande att fortsätta arbeta

Närstående är den person som tar emot omsorg, vård och stöd. Anhörig är den som ger insatsen.

2.5 Palliativ vård

Om en omsorgstagare själv eller närstående trots maximala hemtjänst- och/eller hemsjukvårdsinsatser i hemmet inte upplever trygghet ska personen snarast beviljas plats och har då företräde före andra sökande till korttidsplats.

2.6 Särskilt boende

Syftet med särskilt boende är att erbjuda en bostad med omvårdnad dygnet runt för personer vars behov inte kan tillgodoses i ordinärt boende. Särskilt boende beviljas personer som har ett omfattande och varaktigt behov av hjälp, då insatser från hemtjänst inte är tillräckligt.

2.6.1 Kriterier för att beviljas särskilt boende med inriktning för demenssjuka

Personen ska ha en av läkare dokumenterad demensdiagnos, ha en kognitiv störning som medför ett demensliknande beteende och ett omfattande och varaktigt omvårdnadsbehov.

2.6.2 Kriterier för att beviljas särskilt boende med somatisk inriktning

Personen ska ha ett omfattande och varaktigt behov av hjälp dag, kväll, helg och även nattillsyn. Behoven kan vara av såväl fysisk som psykisk art. Det är det individuella behovet som styr, inte diagnos eller behovens orsak.

2.7 Tillfällig vistelse i kommunen

Personer som tillfälligt vistas i Tanums kommun kan beviljas insatser med hänvisning till vistelsebegreppet enligt 2 kap Sol 2 §. Detta innebär att de som vistas här tillfälligt har rätt till bistånd enligt Tanums kommuns riktlinjer.

Sökande som tillfälligt vistas i Tanums kommun beviljas inte särskilt boende eller dagverksamhet. Korttidsplats beviljas inte (utom av synnerliga skäl) behovet ska tillgodoses genom hemtjänstinsatser med personlig omvårdnad och/eller service.

2.8 Handläggningstider

Ansökan kan ske skriftligt eller muntligt till biståndsenheten. En första preliminär bedömning av en inkommen ansökan eller anmälan om behov av brådskande natur ska göras samma dag.

Beställarenhetens handläggningstid varierar beroende på vilka insatser som begärts:

Särskilt boende - 3 veckor

Hemtjänst - 7 arbetsdagar

Trygghetslarm - 7 arbetsdagar, Trygghetslarm akut - samma dag

Matdistribution - 7 arbetsdagar

Ledsagning – 7 arbetsdagar

Korttidsplats planerad 3 -7 dagar, Korttidsplats oplanerad 1-2 dagar

Handläggningstiden kan bli längre när ansökan om bistånd inkommer från person mantalsskriven i annan kommun. Detta kan inträffa då Tanums kommun inte kan påverka handläggningstiden i den kommun där sökande är mantalsskriven.